

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ
ΑΝΑΦΟΡΑ
ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ
περιόδου
1^{ος}/2024 - 12^{ος}/2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ

*ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ
ΝΗΣΟΥ ΧΡΥΣΗΣ*

ΦΛΕΒΑΡΗΣ 2025

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.

1.1. Θεσμικές ρυθμίσεις

α) Παράταση της ΚΥΑ από τέλη του 2023 με ισχύ μέχρι τις 17 Σεπτέμβριο 2025

Με την υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/Δ ΔΦΠΒ/94379/3249/23 (ΦΕΚ 738 Δ/18-9-2023) απόφαση παρατάθηκε η ισχύς της Κοινής Υπουργικής Απόφασης ΥΠΕΝ/ ΔΔΦΠΒ/79116/2511/17.09.2021 «Καθορισμός όρων και περιορισμών για την προστασία, διατήρηση και διαχείριση της φύσης, της χερσαίας και θαλάσσιας περιοχής της Νήσου Χρυσή και έγκριση Σχεδίου Δράσης» (Δ 617).

1.2. Σύνθεση της Επιτροπής

Η θητεία της Επιτροπής Πα.Σ.Δ.Χ. ανανεώθηκε για δύο (2) χρόνια, μέχρι τη λήξη της σχετικής ΚΥΑ. Η σύνηθσή της μετά την με αρ. πρωτ. 7328/111-9/3/2023 Απόφαση της Γραμματέως ΑΔΚ (3η τροποποίηση) ήταν η εξής:

Συντονιστής: **Καλούστ Παραγκαμιάν**, Βιολόγος, Διευθυντής του Ινστιτούτου Σηπλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας.

Τακτικά μέλη:

1. **Μαρία Κοζυράκη**, Δρ. Δασολόγος - Αρχιτέκτων Τοπίου, MLA PhD, Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, με αναπληρωματικό μέλος την **Χαρίκλεια Καργιολάκη**, Δασολόγο, PhD, ασκούσα καθήκοντα Συντονίστριας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.
2. **Ιωάννης Ανδρουλάκης**, Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου, με αναπληρωματικό μέλος την **Ελένη Βλάσση**, Εντεταλμένη Περιφερειακή Σύμβουλο στον Τομέα Πολιτισμού στην Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου.
3. **Εμμανουήλ Φραγκούλης**, Δήμαρχος Ιεράπετρας, με αναπληρωματικό μέλος τον **Μιχαήλ Σπυριδάκη**, Αντιδήμαρχο Ιεράπετρας, Δημοτικής Αστυνομίας, Ζωικής παραγωγής και Αλιείας.
4. **Παύλος Δασκαλάκης**, εκπαιδευτικός, εκπρόσωπος Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας Ιεράπετρας "ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΑ", με αναπληρωματικό μέλος τον **Εμμανουήλ Καλύβα**, γεωπόνο, εκπρόσωπο Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας Ιεράπετρας "ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΑ".
5. **Εμμανουήλ Μιχελάρκης**, Πρόεδρος Σωματίου Καταστηματαρχών Καφεστίασης Ιεράπετρας, με αναπληρωματικό μέλος τον **Γεώργιο Νεοφώτιστο**, Α' Αντιπρόεδρο Σωματίου Καταστηματαρχών Καφεστίασης Ιεράπετρας.
6. **Μιχάλης Προμπονάς**, Δρ. Φυσικός – Περιβαλλοντολόγος, Υπεύθυνος Εργαστηρίου Οικολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, Πανεπιστημίου Κρήτης με αναπληρωματικό μέλος τον **Πέτρο Λυμπεράκη**, Βιολόγο Ph.D., Έφορο Σπονδυλωτών Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης Πανεπιστημίου Κρήτης.

Γραμματεία:

Τη **διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη** της Επιτροπής συνεχίζει να ασκεί υπάλληλος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης και συγκεκριμένα η **κα Ευαγγελία Χαλκιαδάκη**,

Συνεδριάσεις της επιτροπής

Η Επιτροπή Εφαρμογής και Παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης της νήσου Χρυσή, για το έτος 2024, εντός του οποίου γίνεται η καταγραφή των πεπραγμένων, πραγματοποιήθηκαν τέσσερις (4) συνεδριάσεις και συγκεκριμένα στις: 15 Μαρτίου, στις 25 Απριλίου, στις 30 Ιουλίου στις 16 Σεπτεμβρίου 2024.

Όλες οι συνεδριάσεις της Επιτροπής διεξήχθησαν με διαπιστωμένη απαρτία. Συγκεκριμένα και στις τέσσερις (4) εντός του 2024 συνεδριάσεις συμμετείχαν όλα τα ορισμένα μέλη της (τακτικά ή αναπληρωματικά κατά περίπτωση)

Σε εφαρμογή των διαδικασιών που ορίζονται ρητά στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής, με μέριμνα του Συντονιστή της Επιτροπής και σε συνεργασία με τη Γραμματεία, στο πλαίσιο οργάνωσης και διεξαγωγής των συνεδριάσεων:

- i. εκδόθηκαν οι σχετικές **Προσκλήσεις** συνοδευόμενες από τα **Σχέδια Ημερήσιας Διάταξης** (*ατζέντα θεμάτων προς συζήτηση*),
- ii. συντάχθηκαν, εγκρίθηκαν και δημοσιοποιήθηκαν, τηρουμένων των προβλεπόμενων διαδικασιών και προθεσμιών του ΕΚΛ, τα **Πρακτικά** των εν θέματι συνεδριάσεων. Επιπλέον αυτά κοινοποιήθηκαν στην αρμόδια Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (παρ.2 άρθ.9 της ΚΥΑ) και στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.),
- iii. εκδόθηκαν **Δελτία Τύπου** (προς τοπικά, περιφερειακά και εθνικά ΜΜΕ κατά περίπτωση) με τα βασικά συμπεράσματα και αποφάσεις της Επιτροπής σε κάθε συνεδρίαση.

Όλα τα σχετικά έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης: <https://www.apdkritis.gov.gr/el/%CE%A3%CE%94%CE%9D-%CE%A7%CE%A1%CE%A5%CE%A3%CE%97>.

2. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.

Όπως είναι γνωστό όλες οι διοικητικές εργασίες της Επιτροπής πραγματοποιούνται δια μέσου της Γραμματείας της, η οποία είναι υπεύνη για την ομαλή λειτουργία της Επιτροπής και την άρτια οργάνωσή της. Τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής ασκεί υπάλληλος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2 του Άρθρου 9 της ΚΥΑ. Τα δύο πρώτα χρόνια απασχολούταν σε πλήρες ωράριο και από το 2023 και μετά, καθώς το έργο της Επιτροπής δρομολογήθηκε, η απασχόληση της Γραμματείας περιορίστηκε αρκετά περιλαμβάνοντας διοικητικές εργασίες οργάνωσης και διεξαγωγής των συνεδριάσεων της Επιτροπής, τήρηση των πρακτικών, εργασίες εσωτερικής λειτουργίας της Επιτροπής και πάσης φύσεως επικοινωνίες με εξωτερικές επαφές.

3. ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.

3.1. Θέματα συνεδριάσεων και αποφάσεις της Επιτροπής

3.1.1. **Η 12η Συνεδρίαση** της Επιτροπής Εφαρμογής και Παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης της νήσου Χρυσή (Ε.Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.), πραγματοποιήθηκε την **Παρασκευή 15 Μαρτίου 2024** και ώρα 12.00 το μεσημέρι στην Αίθουσα Συνεδριάσεων Γραφείου Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης δια ζώσης και με τηλεδιάσκεψη.

Στη συνεδρίαση συμμετείχαν ο Συντονιστής, τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής. Προσκλήθηκαν επίσης, για ενημέρωση και συζήτηση, και ειδικότερα, ανταποκρίθηκαν και συμμετείχαν, ο Αντιδήμαρχος Ιεράπετρας Δημοτικής Αστυνομίας, Ζωικής παραγωγής και Αλιείας, κ. Μιχαήλ Σπυριδάκης, ο Δημοτικός Σύμβουλος του Δήμου Ιεράπετρας και Πρόεδρος του Λιμενικού Ταμείου Ιεράπετρας, κ. Μιχαήλ Μπαχλιτζανάκης, ο προϊστάμενος της Δημοτικής Αστυνομίας Ιεράπετρας, κ. Ιωάννης Γαϊτανάκης, οι εκπρόσωποι της Μονάδας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Ανατολικής Κρήτης (ΟΦΥΠΕΚΑ), η προϊσταμένη της μονάδας, κα Ειρήνη Γρηγοροπούλου,

και η υπάλληλος κα Έλενα Τιμοθεάτου, ο Εκπρόσωπος της ομάδας μελέτης του Σχεδίου Φύλαξης/Φέρουσας Ικανότητας, κ. Βασίλης Σαμαριτάκης.

Οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν από τον Συντονιστή της επιτροπής για τις λεπτομέρειες που αφορούν τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης και πιο συγκεκριμένα, για τα θέματα της φύλαξης του νησιού και της επισκεψιμότητας την τρέχουσα τουριστική περίοδο έτους 2024 και την υλοποίηση δράσεων για τον καθαρισμό και απομάκρυνση μικρο-απορριμμάτων από το νησί, πρόταση η οποία τέθηκε από την Αστική Μη κερδοσκοπική Εταιρεία Ιεράπετρας (ΑΜΚΕ) «ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΑ»

Σε συνέχεια της ενημέρωσης, όσον αφορά το πρώτο θέμα παρουσιάστηκαν από τον μελετητή συνοπτικά τα μέχρι τώρα αποτελέσματα της μελέτης του Σχεδίου Φύλαξης/Φέρουσας Ικανότητας οι οποίες θα ολοκληρωθούν, μετά τις αποφάσεις του Περιφερειάρχη Κρήτης και της Γραμματέως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης στις, 16-09-2024.

Κατά την αναλυτική συζήτηση μεταξύ των μελών της Επιτροπής διαπιστώθηκε ότι δεδομένων των συνθηκών: α) οι μελέτες Φύλαξης - Εποπτείας και Φέρουσας Ικανότητας - Διαχείρισης Επισκεπτών είναι αδύνατο να εφαρμοστούν μέσα στην προσεχή περίοδο (1η Μαΐου έως 31η Οκτωβρίου), β) οι αρμόδιες υπηρεσίες είναι αδύνατον να ασκήσουν αποτελεσματική φύλαξη και ικανό έλεγχο στον αριθμό των επισκεπτών, γ) δεν υπάρχει ούτε η στοιχειώδης υποδομή για εποπτεία ή/και υποδοχή επισκεπτών και δ) απαιτείται επιπλέον χρόνος για την αδειοδότηση και υλοποίηση των προτάσεων των μελετών που έχουν εκπονηθεί από το ΕΛΚΕΘΕ, το ΜΦΙΚ και το ΜΑΙΧ.

Κατά συνέπεια των παραπάνω, **η Επιτροπή σε πλήρη απαρτία, αποφάσισε ομόφωνα** να εισηγηθεί στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης για τη λήψη της προβλεπόμενης σχετικής απόφασης, τη διατήρηση των μέτρων που ίσχυαν και το 2023. Πιο συγκεκριμένα:

1. Να απαγορευθεί η αποβίβαση επισκεπτών, καθ' οιονδήποτε τρόπο και μέσο, από πάσης φύσεως πλοία, όπως αυτά ορίζονται από τον ν. 4256/2014 και τον ν. 4926/2022 όπως αυτοί τροποποιήθηκαν και ισχύουν σήμερα, καθώς και από τα μικρά σκάφη του Γενικού Κανονισμού Λιμένα υπ' αρ. 23 (Β' 231/2000), όπως αυτός ισχύει σήμερα.

2. Οι επισκέπτες, κατά τη λήψη θαλάσσιου λουτρού, θα δύνανται να κάνουν χρήση των παραλιών, όπου και όπως αυτές έχουν οροθετηθεί, χωρίς όμως να επιτρέπεται η πρόσβαση στην ενδοχώρα του νησιού, ούτε η χρήση της σκιάς των θαλασσόκεδρων εντός του επαπειλούμενου οικοτόπου, τηρώντας όλους τους όρους και περιορισμούς που ορίζει η υπό στοιχεία οικ. ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/79116/2511/25-08-2021 (Δ' 617/2021) Κοινή Υπουργική Απόφαση και ο ισχύων Κανονισμός που διέπει τη νήσο Χρυσή ως Καταφύγιο Άγριας Ζωής (Β' 1655/2016).

3. Εξαιρούνται των παραπάνω απαγορεύσεων το προσωπικό φύλαξης και εποπτείας, άτομα ή ομάδα ατόμων που πραγματοποιούν επιστημονική έρευνα κατόπιν αδειοδότησης καθώς και φυσικά πρόσωπα που έχουν νόμιμα εμπράγματα δικαιώματα επί της νήσου.

4. Τα παραπάνω προτείνεται να ισχύουν μέχρι και τον Ιανουάριο του 2025, οπότε και θα επανεξεταστούν από την Επιτροπή συνεκτιμώντας τα δεδομένα και την πρόοδο στα θέματα επάρκειας φύλαξης και ελέγχου επισκεψιμότητας.

Για την πιλοτική εθελοντική δράση που προτάθηκε από την ΑΜΚΕ «ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΑ» για τον καθαρισμό και απομάκρυνση μικρο-απορριμμάτων του ΒΔ τμήματος της Χρυσής, η Επιτροπή **ομόφωνα αποφάσισε** να την στηρίξει ώστε να εξασφαλιστούν οι απαραίτητες αδειοδοτήσεις και στη συνέχεια να συμβάλει στην αξιολόγησή της ώστε να υλοποιηθούν αντίστοιχες δράσεις και σε άλλα τμήματα του νησιού.

Στην ηλεκτρονική δ/νση: <https://www.apdkritis.gov.gr/el/node/4763>, έχει αναρτηθεί σχετικό ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

3.1.2 Η 13η Συνεδρίαση της Επιτροπής Εφαρμογής και Παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης για τη νήσο Χρυσή (Ε.Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.). πραγματοποιήθηκε την **Πέμπτη 25 Απριλίου 2024**, ώρα 10:30 π.μ. στην Αίθουσα Συνεδριάσεων Γραφείου Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης Μικτή συνεδρίαση με θέματα συζήτησης αρχικά την **έγκριση του Πρακτικού της 12^{ης} Συνεδρίασης** της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ., καθώς και η **Έγκριση Συνοπτικής Αναφοράς Πεπραγμένων** (περιόδου 01/01/2023 έως 31/12/2023) της Επιτροπής Εφαρμογής και Παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης της νήσου Χρυσή. Επίσης στη συγκεκριμένη συνεδρίαση εγκρίθηκε η **αποδέσμευση του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας ως φορέα υλοποίησης της δράσης "Μελέτη διερεύνησης αιτιών ξήρανσης της βλάστησης και λήψης αναγκαιών μέτρων (Μέτρο / Δράση 2.2 Σχεδίου Δράσης της Νήσου Χρυσής)**», και **ένταξη της δράσης στην ισχύουσα Προγραμματική Σύμβαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.**

Η Επιτροπή, αποφάσισε ομόφωνα την έγκριση τόσο των πρακτικών όσο και της συνοπτικής αναφοράς πεπραγμένων 2023. Αποφάσισε επίσης να εισηγηθεί η Επιτροπή (Ε.Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.) στην Περιφέρεια Κρήτης και συγκεκριμένα στην Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου για την αποδέσμευση του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας ως φορέα υλοποίησης της δράσης «Μελέτη διερεύνησης αιτιών ξήρανσης της βλάστησης και λήψης αναγκαιών μέτρων (Μέτρο / Δράση 2.2 Σχεδίου Δράσης της Νήσου χρυσής)», και ένταξη της δράσης στην ισχύουσα Προγραμματική Σύμβαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.

Η Συνεδρίαση ολοκληρώθηκε με ενημέρωση και συζήτηση για τα εξής θέματα:

(α) Την πιλοτική εθελοντική δράση απομάκρυνσης των μικροαπορριμμάτων από το νησί της Χρυσής μέσω του κ Παύλου Δασκαλάκη, τακτικού μέλους της επιτροπής, εκπρόσωπο της ΑΜΚΕ «ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΑ», ο οποίος ενημέρωσε την επιτροπή για την πιλοτική εθελοντική δράση απομάκρυνσης των μικροαπορριμμάτων από το νησί της Χρυσής, για την οποία είχε ομόφωνα συμφωνήσει η επιτροπή στην προηγούμενη συνεδρίαση της (120 συνεδρίαση 15-03-2024).

Η εν λόγω δράση θα υλοποιούταν βάσει αναλυτικού σχεδίου εργασίας και είχε αδειοδοτηθεί από τις υπηρεσίες (Εφορεία Αρχαιοτήτων και Διεύθυνση Δασών). Στη συνέχεια όμως, καθώς και ο Δήμος Ιεράπετρας θα διοργάνωνε λίγες ημέρες μετά μια αντίστοιχη δράση καθαρισμού με 200 άτομα, η Διεύθυνση Δασών δεν επέτρεψε τις δράσεις καμία από τις δύο δράσεις.

(β) Την ογκομέτρηση των ογκωδών απορριμμάτων για την κοστολόγηση της απομάκρυνσής τους εξακολουθεί να είναι μια εκκρεμότητα. Ο Αντιπεριφερειάρχης Λασιθίου κ. Ιωάννης Ανδρουλάκης αφού επικοινωνήσε με την αρμόδια υπηρεσία της Αντιπεριφέρειας μετέφερε στην Επιτροπή ότι η σχετική τεχνική έκθεση θα είναι έτοιμη στις 1/5/2024.

(γ) Τέλος, ο Συντονιστής αναφέρθηκε στην αναγκαιότητα διοργάνωση μιας ημερίδας στην Ιεράπετρα για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων των μελετών που έχουν πραγματοποιηθεί για τη Χρυσή και συμφωνήθηκε να αναλάβει τον συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων (ΜΦΙΚ, ΜΑΙΧ, ΕΛΚΕΘΕ, ΑΔΚ) για να δρομολογηθεί η διοργάνωσή της μέχρι τέλος Μαΐου.

3.1.3 Η 14η Συνεδρίαση της Επιτροπής Εφαρμογής και Παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης της νήσου Χρυσή Δ. Ιεράπετρας Ν. Λασιθίου (Ε.Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.) πραγματοποιήθηκε την Τρίτη **30 Ιουλίου 2024** με φυσική παρουσία στην αίθουσα Συνεδριάσεων Γραφείου Γραμματέα ΑΔΚ και μέσω τηλεδιάσκεψης. Ο Συντονιστής της, Κ. Καλούστ Παραγκαμιάν, σε συνέχεια της με αρ. πρωτ. οικ. 77/15-07-2024 πρόσκλησης του, ζήτησε την **έγκριση Πρακτικού 02/2024 της προηγούμενης (13^{ης}) Συνεδρίασης** της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ. και **έθεσε προς συζήτηση την πρόοδο του Σχεδίου Δράσης για τη νήσο χρυσή, τον προγραμματισμό για το επόμενο διάστημα.**

Ενημέρωση για την Εσπερίδα που πραγματοποιήθηκε στην Ιεράπετρα με θέμα την "Παρουσίαση των μελετών από τους αναδόχους για την νήσο Χρυσή» στις 27 Μαΐου. Επίσης συζητήθηκαν τα εξής: Ενημέρωση για την **πρόοδο της τροποποίησης της προγραμματικής σύμβασης μεταξύ Περιφέρειας Κρήτης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης** ώστε να συμπεριληφθεί και η μελέτη ξήρανσης των αρκεύθων.

Η τροποποιημένη προγραμματική σύμβαση αναμένεται να υπογραφεί τις επόμενες εβδομάδες, το αίτημα χρηματοδότησης για την απομάκρυνση των μη οργανικών ρύπων από την νήσο χρυσή από τον ΟΦΥΠΕΚΑ, το οποίο εισηγήθηκε η Επιτροπή μετά την τεχνική έκθεση που συνέταξε το Τμήμα Τεχνικής Υποστήριξης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.

Ο ΟΦΥΠΕΚΑ ενέκρινε και συντάχθηκε προγραμματική σύμβαση με την Περιφέρεια Κρήτης ή οποία θα υπογραφεί άμεσα, και τέλος συζητήθηκε το αίτημα χρηματοδότησης για την παραγωγή ντοκιμαντέρ για το φυσικό περιβάλλον του νησιού, από τον ΟΦΥΠΕΚΑ.

Εν τέλη, εγκρίθηκε το 13^ο πρακτικό και αποφασίστηκε να ομαδοποιηθούν οι προτάσεις των μελετητών, να αναζητηθεί χρηματοδότηση είτε από το Πράσινο Ταμείο είτε από τον ΟΦΥΠΕΚΑ, να αποσταλεί επιστολή προς την Διεύθυνση Δασών Λασιθίου για την απομάκρυνση από το νησί των οικόσιτων ζώων και των φασιανών, καθώς και να εκδοθεί απόφαση κατεδάφισης της ερειπωμένης ταβέρνας «Ζορμπάς». Επιπλέον, η Επιτροπή συζήτησε τη διερεύνηση της αξιοποίησης του σκάφους, που έχει παραχωρηθεί από τον ΟΦΥΠΕΚΑ στη Διεύθυνση Δασών Λασιθίου για τις ανάγκες εποπτείας του νησιού και έγινε πρόταση για την πιο αποτελεσματική χρήση του.

Η συνεδρίαση ολοκληρώθηκε με ενημέρωση και συζήτηση με τα εξής θέματα από τον συντονιστή για:

(α) την αναγκαιότητα ύπαρξης ενός φυλακίου (μεταφερόμενου μικρού οικίσκου) στο νησί με ένα μικρό φωτοβολταϊκό πάνελ, το οποίο θα μπορεί να φιλοξενεί λίγα άτομα (φύλακες, επιστήμονες) για τις ανάγκες του Σχεδίου Δράσης και επισήμανε ότι προβλέπεται από το Σχέδιο Δράσης και είναι δράση που πρέπει να μεθοδεύσει και να υλοποιήσει η Περιφέρεια Κρήτης (Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου).

(β) και για τις διαδικασίες νομιμοποίησης του Πυροφυλακίου στην θέση «Κεφάλα» και ζητήθηκε τόσο από τις υπηρεσίες του Δήμου Ιεράπετρας όσο και από αυτές της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης να ενημερώσουν για τις ενέργειες που έχουν μέχρι σήμερα πραγματοποιήσει περί του θέματος.

3.1.4 Η 15η Συνεδρίαση της Επιτροπής Εφαρμογής και Παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης της νήσου Χρυσή Δ. Ιεράπετρας Ν. Λασιθίου (Ε.Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.) πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα **16 Σεπτεμβρίου 2024** ώρα 12.00 μ.μ. στην: Αίθουσα Συνεδριάσεων Γραφείου Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης .

Το Σχέδιο Ημερήσιας Διάταξης της εν λόγω συνεδρίασης περιλάμβανε **την έγκριση του Πρακτικού της προηγούμενης (14^{ης}) Συνεδρίασης της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.** που ομόφωνα πραγματοποιήθηκε καθώς και συζήτηση για την **άμεση απάντηση της Επιτροπής στις επιστολές, με αριθ. πρωτ. 383664/16-08-2024 της Διεύθυνσης Δασών Ν. Λασιθίου** με θέμα «Διαχείριση Νήσου Χρυσή» και σε εκείνη με αριθ. πρωτ 13799/05-09-2024 του Δήμου Ιεράπετρας, με θέμα «Απομάκρυνση μη οργανικών ρύπων από την Νήσο Χρυσή του Δήμου Ιεράπετρας».

Αποφασίστηκε (κατά πλειοψηφία, πλην του Αντιδημάρχου Ιεράπετρας κ. Σπυριδάκη), να αποσταλούν απαντητικές επιστολές στη Διεύθυνση Δασών Ν. Λασιθίου και στο Δήμο Ιεράπετρας και όλες τις κοινοποιούμενες υπηρεσίες με διευκρινίσεις επί των ασαφειών και των ανακριβειών για τον ρόλο και τις δράσεις της Επιτροπής στο πλαίσιο της Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 617/Δ'/2021) και στον ατεκμηρίωτο ισχυρισμό ότι το ποσό το οποίο διέθεσε ο ΟΦΥΠΕΚΑ στην Περιφέρεια Κρήτης (με τη σχετική

Προγραμματική Σύμβαση) είναι μεγάλο και ότι τα απορρίμματα μπορούν να απομακρυνθούν «με μικρό κόστος και εθελοντικές δράσεις».

4. ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.

4.1 ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΕΣΠΕΡΙΔΑ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ

Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης, η Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου και ο Δήμος Ιεράπετρας, πραγματοποίησαν **ενημερωτική εσπερίδα τη Δευτέρα 27 Μαΐου 2024**, στην **Ιεράπετρα**, στην αίθουσα Μελίνα Μερκούρη με θέμα: **«Παρουσίαση των μελετών από τους αναδόχους για τη νήσο Χρυσή»**.

Συγκεκριμένα το **Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (Πανεπιστήμιο Κρήτης)** με εισηγητή και τον κ. **Μιχάλη Δρετάκη**, (MSc Βιολόγος, Ορνιθολόγος, συντονιστής έργου) παρουσίασε τη μελέτη με τίτλο: **«Η πανίδα και το χερσαίο οικοσύστημα της νήσου Χρυσής»** η οποία είχε ολοκληρωθεί και παραδοθεί.

Το **Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (Μ.Δ.Μ.Φ. - Μ.Α.Ι.Χ)** μέσω της Δρ. **Φουρναράκη Χριστίνης**, (Βιολόγου - Επιστημονική υπεύθυνη του έργου), παρουσίασε τη μελέτη (η οποία είχε ολοκληρωθεί ως προς την έρευνα του φυσικού της αντικείμενου και είχε παραδοθεί) με τίτλο: **«Χλωρίδα της νήσου Χρυσής: Αξιολόγηση και διατήρηση»**

Από το **Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ)** η κα **Κουλούρη Γιολάντα**, (Κύρια Ερευνήτρια ΙΘΑΒΒΥΚ και επιστημονική υπεύθυνη του έργου) παρουσίασε τη μελέτη με τίτλο: **«Θαλάσσια περιμετρική ζώνη και λιβάδια Ποσειδωνίας στη νήσο Χρυσή»** (η οποία είχε ολοκληρωθεί και παραδοθεί).

Τέλος, παρουσιάστηκε η μελέτη με φορέα υλοποίησης την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης και τίτλο: **«Φέρουσα Ικανότητα και Σύνταξη Προτεινομένου Σχεδίου Φύλαξης – Εποπτείας των νησίδων Χρυσής και Μικρονησίου του Δήμου Ιεράπετρας Π.Ε. Λασιθίου Κρήτης»** μέσω του κ. **Σαμαριτάκη Βασίλη** (Δασολόγος Περιβαλλοντολόγος ΑΠΘ, MSc GIS - Συντονιστής του έργου) καθώς και των κ.κ. **Κόκκορη Ιωάννη**, (Δασολόγος Περιβαλλοντολόγος, Επ. Καθηγητής ΑΠΘ) και **Τζαμτζή Ιορδάνη**, (Δασολόγος Περιβαλλοντολόγος ΑΠΘ, MSc). Οι δύο μελέτες, που θα αναμορφώσουν τον κανονισμό λειτουργίας της επισκεψιμότητας στο νησί, βρίσκονται στη δεύτερη φάση αναθεώρησης τους, μετά την ολοκλήρωση δημόσιας διαβούλευσης.

Στην εσπερίδα παρευρέθηκαν ο Πρόεδρος κ. Καλούστ Παραγκαμιάν καθώς και τα μέλη της Επιτροπής Εφαρμογής και Παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης της νήσου Χρυσή, η κα Κοζυράκη Μαρία, Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, ο Αντιπεριφερειάρχης ΠΕ Λασιθίου κ. Ανδρουλάκης Γιάννης, ο Δήμαρχος Ιεράπετρας κ. Φραγκούλης Μανόλης, εκπρόσωποι φορέων, αντιδήμαρχοι και σύμβουλοι του Δήμου Ιεράπετρας καθώς και πλήθος κόσμου.

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων καθώς και το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών, όπως προαναφέρθηκε ολοκλήρωσαν το φυσικό αντικείμενο των μελετών τους και τις παρέδωσαν στην Επιτροπή της Χρυσής, ενώ ο κ. Σαμαριτάκης θα πραγματοποιήσει κάποιες αναθεωρήσεις στη μελέτη της ΑΔΚ και θα παραδώσει την τελική και οριστική της μορφή μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2024.

4.2 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Όπως αναφέρθηκε, στη 13 Συνεδρίαση της Επιτροπής, αποφασίστηκε ομόφωνα να εισηγηθεί στην Περιφέρεια Κρήτης και συγκεκριμένα στην Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου για την αποδέσμευση του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας ως φορέα υλοποίησης της δράσης «Μελέτη διερεύνησης αιτιών ξήρανσης της βλάστησης και λήψης αναγκαίων μέτρων (Μέτρο / Δράση 2.2 Σχεδίου Δράσης της Νήσου χρυσής)», και ένταξη της δράσης στην ισχύουσα Προγραμματική Σύμβαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.

Αναλυτικότερα, η **2^η τροποποίηση της Προγραμματικής Σύμβασης** του άρθρου 100, Ν. 3852/2010 που αναφέρθηκε παραπάνω, έγινε προκειμένου να μπορέσει να εκτελεσθεί το μέτρο / δράση: 2.2. «Μελέτη διερεύνησης αιτιών ξήρανσης της βλάστησης και λήψης αναγκαίων μέτρων», του Άξονα Παρέμβασης Σχεδίου Δράσης ν. Χρυσή «2 Διαχείριση Χλωρίδας και Πανίδας», καθώς ο φορέας υλοποίησης (Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης) αδυνατούσε να την εκπονήσει, ενώ εάν ανέθετε την εκπόνησή του σε άλλο φορέα, θα υπήρχε επιπλέον γραφειοκρατία και κόστος αυξημένο κατά τουλάχιστον 25%.

Με την τροποποίηση της από 8-6-2022 Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ Περιφέρειας Κρήτης και Αποκεντρωμένης Διοίκησης συμφωνήθηκε να γίνει προσθήκη της προαναφερόμενης δράσης στην εν ισχύ Προγραμματική Σύμβαση της Α.Δ.Κ. με την Π.Κ. (κατόπιν του από 8.11.2023 Πρακτικού της Κοινής Επιτροπής Παρακολούθησης της Προγραμματικής Σύμβασης με το οποίο γνωμοδοτεί θετικά για την παράταση της διάρκειας της Προγραμματικής Σύμβασης έως 16.09.2025).

Επιπλέον τροποποιήσεις έγιναν στο άρθρο 6 «Ποσά και πόροι χρηματοδότησης» (προστέθηκε το Μέτρο 2.2 και αυξήθηκε ο συνολικός προϋπολογισμός), στο άρθρο 7 «Διάρκεια-χρονοδιάγραμμα» (προστέθηκε το χρονοδιάγραμμα του Μέτρου 2.2.), στο Παράρτημα Ι «ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ» (προστέθηκε το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα του Μέτρου 2.2) και προστίθεται Παράρτημα ΙΙ «Τεχνικές προδιαγραφές για τη "Μελέτη διερεύνησης αιτιών της ξήρανσης της βλάστησης και ενίσχυση της φυσικής αναγέννησης" της νήσου Χρυσής (Δράση 2.1)».

Ο σκοπός της Προγραμματικής Σύμβασης είναι η συντονισμένη δράση των ως άνω αναφερόμενων φορέων να συμβάλλουν γενικότερα στην ανάδειξη των πολλαπλών δυνατοτήτων της Κρήτης για ισόρροπη, ήπια, βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη στις συγκεκριμένες προστατευόμενες περιοχές του Δήμου Ιεράπετρας, Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου της Περιφέρειας Κρήτης, ήτοι στις νησίδες Χρυσή και Μικρονήσι. Η εκτέλεση των υπομέτρων/δράσεων της παρούσας Σύμβασης από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης θα αποτελέσει μέρος του διαχειριστικού σχεδίου στα πλαίσια του Σχεδίου Δράσης της ΚΥΑ (ΦΕΚ 617/Δ'/2021) για τις νησίδες Χρυσή και Μικρονήσι.

Αναπόσπαστο μέρος της εν λόγω Σύμβασης αποτελεί το Παράρτημα Ι αυτής με τίτλο «Ενδεικτικά Χρονοδιαγράμματα Υλοποίησης Μέτρων/Δράσεων» και το Παράρτημα ΙΙ με τίτλο «Τεχνικές προδιαγραφές για τη "Μελέτη διερεύνησης αιτιών της ξήρανσης της βλάστησης και ενίσχυση της φυσικής αναγέννησης" της νήσου Χρυσής (Δράση 2.1)»

Αναλυτικά, το αντικείμενο της Π.Σ. περιλαμβάνουν: α) την κατανόηση των παραγόντων που έχουν οδηγήσει στην ξήρανση ατόμων των ειδών *Juniperus turbinata* & *J. macrocarpa* και, κατά συνέπεια, στη σημαντική υποβάθμιση της δομής των τύπων οικοτόπων 2250* (Παράκτιες θίνες με *Juniperus* spp.) και 5210 (Δενδρώδεις λόχμες με *Juniperus* spp.), (β) την εγκατάσταση ένας σύστηματος παρακολούθησης με το οποίο θα ελέγχεται η επιτυχία των διαχειριστικών δράσεων που ήδη έχουν υλοποιηθεί στο νησί (έλεγχος τουριστών, μείωση πληθυσμού τρωκτικών κ.ο.κ.), και (γ) να προταθούν συγκεκριμένες διαχειριστικές δράσεις οι οποίες θα στοχεύουν στη βελτίωση της δομής και των λειτουργιών των τύπων οικοτόπων 2250* και 5210.

Ι. Μεθοδολογία: Το εν θέματι μέτρο **2.2** του Παραρτήματος ΙΙΙ του ΦΕΚ 617/Δ'/2021 θα αποτελέσει αντικείμενο διαδικασίας ανάθεσης, όπως αυτές περιγράφονται στο **Παράρτημα ΙΙ** της παρούσας και η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης θα διενεργήσει τη διαδικασία ανάθεσης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο ν. 4412/2016 όπως ισχύει. Το έργο θα υλοποιηθεί σε 5 δράσεις:

Δ1. Συλλογή βιβλιογραφικών & ιστορικών δεδομένων.

Δ2. Πραγματοποίηση & ανάλυση φυσιολογικών μετρήσεων.

Δ3. Εκτίμηση πληθυσμών ξυλοφάγων, φλοιοφάγων και εδαφόβιων εντόμων καθώς και άλλων παθογόνων.

Δ4. Ανάλυση της βλάστησης, οργάνωση συστήματος παρακολούθησης. Δ5. Σύνταξη διαχειριστικών προτάσεων.

II. Παραδοτέα:

- ✘ **Παραδοτέο Δ1.1:** Βάση βιβλιογραφικών και άλλων δεδομένων: Βάση με τα υφιστάμενα δεδομένα (βιβλιογραφικές αναφορές, μετρήσεις, αποτελέσματα έργων) που αφορούν στο έργο.
- ✘ **Παραδοτέο Δ1.2:** Έκθεση προγραμματισμού επόμενων δράσεων.
- ✘ **Παραδοτέο Δ2.1:** Ενδιάμεση έκθεση πραγματοποίηση και ανάλυση φυσιολογικών μετρήσεων η οποία θα περιλαμβάνει την πρόοδο των εργασιών της δράσης Δ2 τον 6ο μήνα από την έναρξη του έργου. Παράδοση 6ος μήνας από την έναρξη του έργου. **Τμήμα παραδοτέου Δ5.1** (τελική έκθεση)
- ✘ **Παραδοτέο Δ3.1:** Ενδιάμεση έκθεση εκτίμησης πληθυσμών ξυλοφάγων, φλοιοφάγων και εδαφόβιων εντόμων καθώς και άλλων παθογόνων. Παράδοσης: 6ος μήνας από την έναρξη του έργου.
- ✘ **Τμήμα παραδοτέου Δ5.1** (τελική έκθεση)
- ✘ **Παραδοτέο Δ4.1:** Ενδιάμεση έκθεση ανάλυση της βλάστησης, οργάνωσης συστήματος παρακολούθησης: Θα περιλαμβάνει έκθεση με τις εργασίες που υλοποιήθηκαν κατά το πρώτο μισό της διάρκειας του έργου σχετικά με τη συλλογή δεδομένων για την ανάλυση της βλάστησης, τη μελέτη αναγέννησης και τη μελέτη ξήρανσης των δύο ειδών *Juniperus spp.* Παράδοση: 6ος μήνας από την έναρξη του έργου. **Τμήμα παραδοτέου Δ5.1** (τελική έκθεση)
- ✘ **Παραδοτέο Δ5.1:** Τελική έκθεση πεπραγμένων έργου. Το παραδοτέο θα περιλαμβάνει:
  - ✓ Τελική έκθεση πραγματοποίησης και ανάλυσης φυσιολογικών μετρήσεων. Δεδομένα μετρήσεων και έκθεση παρουσίασης και συζήτησης των αποτελεσμάτων.
  - ✓ Τελική έκθεση εκτίμησης πληθυσμών ξυλοφάγων, φλοιοφάγων και εδαφόβιων εντόμων καθώς και άλλων παθογόνων. Δεδομένα παρατηρήσεων/μετρήσεων και έκθεση παρουσίασης και συζήτησης των αποτελεσμάτων.
  - ✓ Τελική έκθεση ανάλυσης της βλάστησης και οργάνωσης συστήματος παρακολούθησης. Δεδομένα βλάστησης, πρόταση μελλοντικής παρακολούθησης (α) βλάστησης, (β) αναγέννησης, (γ) ξηράσεων.
  - ✓ Σύνταξη διαχειριστικών προτάσεων οι οποίες θα βασίζονται στα αποτελέσματα όλων των δράσεων του έργου.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΤΡΩΝ/ΔΡΑΣΕΩΝ

2.2. «Μελέτη διερεύνησης αιτιών ξήρανσης της βλάστησης και λήψης αναγκαίων μέτρων»

Μήνας (από την έναρξη του έργου-υπογραφή της σύμβασης με τον ανάδοχο/μελετητή)

Δράση	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Δ1		Δ1.1 Δ1.2										
Δ2						Δ2.1						
Δ3						Δ3.1						
Δ4						Δ4.1						
Δ5												Δ5.1